

ماجرای بیعت

پژوهشی دربارهٔ بیعت

حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام

با ابوبکر به روایت بخاری

سید علی رضا حسینی



ماجرای بیعت

انتشارات دلیل ما

سید علی رضا حسینی

ویراستار: فرید مسعودی

چاپ اول: بهار ۱۳۸۷

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت: ۱۱۰۰ تومان

شابک: ISBN 978-964-397-337-7

آدرس: قم، خیابان معلم، میدان روح الله، پلاک ۶۵

تلفن و نمابر: ۷۷۳۴۱۳-۷۷۴۴۹۸۸

صندوق پستی: ۱۱۵۳-۳۷۱۳۵

WWW.Dalilema.com

info@Dalilema.com

مراکز پخش:

- ۱) قسم، انتهای خیابان صفائیه، بعد از کورچه شماره ۳۹، پلاک ۷۵۹، طبقه دوم، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۷۷۳۷۰۰۱ - ۷۷۳۷۰۰۱
- ۲) تهران، خیابان انقلاب، خ فخر رازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۳۲، تلفن ۶۶۴۶۴۱۴۱
- ۳) مشهد، چهارراه شهداء، ضلع شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان، مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۲۲۳۷۱۱۳-۵

سرشناسه	حسینی، علی رضا
عنوان و نام پدیدآورنده	ماجرای بیعت پژوهشی درباره بیعت حضرت علی علیه السلام با ابوبکر به روایت بخاری / علی رضا حسینی.
مشخصات نشر	قم: دلیل ما، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	۱۱۲ ص.
شابک	ISBN 978 - 964 - 397 - 337 - 7
وضعیت فهرست نویسی	فیا.
عنوان دیگر	پژوهشی درباره بیعت حضرت علی علیه السلام با ابوبکر به روایت بخاری.
موضوع	خلافت - بیعت - احادیث اهل سنت.
موضوع	احادیث اهل سنت - قرن ۳ ق.
رده بندی	۱۳۸۶ ک ۴۶ خ / ۵۲ / ۲۲۳ BP
رده دیویی	۲۹۷ / ۴۵۲
شماره کتابشناسی ملی	۱۱۷۴۳۴۸

فهرست مطالب

پیش‌گفتار ۹

فصل اول

داستان بیعت به روایت ابن ابی شیبہ / ۱۱

روایت اول: داستان بیعت حضرت علی علیه السلام به روایت ابن ابی شیبہ ۱۳

تفکیک موضوعات مختلف روایت اول ۱۴

بررسی بندهای مختلف روایت ابن ابی شیبہ ۱۷

بند اول: برای ابو بکر از مردم بیعت می‌گرفتند ۱۷

بند دوم: علی علیه السلام نمی‌خواست بیعت کند ۱۷

اجتجاج حضرت علی علیه السلام ۱۹

پاسخ به پرسش‌ها ۱۹

حدیث مناشده در روز شورای تعیین خلیفه ۱۹

دسته اول: امور بدیهی و ضروری که قابل انکار نیست ۲۱

دسته دوم: اموری که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر آن تأکید داشته‌اند ۲۲

۳۱	 مناشده علی علیه السلام در مسجد رسول خدا ﷺ
۴۹	 ادامه بررسی بندهای مختلف روایت ابن ابی شیبہ
۴۹	 بند سوم: مشورت علی علیه السلام با حضرت زهراء علیه السلام
۵۰	 بند چهارم: کشف امری پنهان!!
۵۰	 بند پنجم: آمدن عمر بن خطاب نزد فاطمه زهرا علیه السلام
۵۱	 بند ششم: محبت عمر نسبت به پیامبر ﷺ و فاطمه علیه السلام
۵۳	 بند هفتم: تهدید به آتش کشیدن خانه
۵۳	 بند هشتم: بیعت علی علیه السلام با ابوبکر
۵۵	 حاصل بررسی روایت اول

فصل دوم

داستان بیعت به روایت بخاری / ۵۷

۵۹	 روایت دوم: داستان بیعت حضرت علی علیه السلام با ابوبکر به روایت بخاری
۶۱	 بخش اول روایت بخاری: نزاعی که هیچ گاه حل نشد
۶۵	 بررسی بندهای مختلف از بخش اول روایت بخاری
۶۵	 بند اول: فاطمه علیه السلام از ابوبکر چه می خواست؟
۶۸	 بند دوم: جواب ابوبکر به فاطمه علیه السلام
۷۳	 بند سوم: رفتار ابوبکر در صدقات و موقوفات پیامبر ﷺ
.....	 بند چهارم: ابوبکر هیچ یک از خواسته های فاطمه زهرا علیه السلام را بر آورده
۷۴	 نکرد
۷۵	 بند پنجم: فاطمه علیه السلام بر ابوبکر غضب کرد

بند ششم: فاطمه علیها السلام پس از پدرش رسول خدا صلی الله علیه و آله تنها شش ماه زندگی کرد	۷۸
بند هفتم: فاطمه علیها السلام را همسرش علی علیه السلام شبانه و پنهان از ابوبکر به خاک سپرد	۷۸
بند هشتم: تا فاطمه علیها السلام زنده بود علی علیه السلام با ابوبکر بیعت نکرد	۸۰
بخش دوم روایت بخاری: ملاقات علی علیه السلام و ابوبکر	۸۱
تداوم مواع بیعت	۸۲
بررسی بندهای مختلف بخش دوم روایت بخاری	۸۳
بند اول: تا فاطمه علیها السلام زنده بود علی علیه السلام بین مردم آبرو و موقعیتی داشت	۸۳
بند دوم: چون فاطمه علیها السلام از دنیا رفت موقعیت علی علیه السلام در میان مردم تیره و تار گردید	۸۷
بند سوم: علی علیه السلام تقاضا کرد که با ابوبکر بیعت کند	۸۹
بند چهارم: علی علیه السلام پیکمی به سوی ابوبکر فرستاد که نزد ما بیا	۸۹
بند پنجم: و هیچ کس همراه تو نباشد [این را از آن جهت شرط کرد] زیرا وی از ملاقات با عمر ناخوشایند بود	۹۰
بند ششم: عمر به ابوبکر گفت: نه به خدا قسم، تنها بر آنان (علی علیه السلام و بنی هاشم) وارد مشو	۹۰
بند هفتم: ابوبکر گفت: چه تصور می کنی؟ آنان با من چه خواهند کرد؟ به خدا قسم! نزد آنان خواهم رفت؛ پس ابوبکر بر آنان وارد شد	۹۱
بخش سوم روایت بخاری: اعتراف و اعتراض علی علیه السلام	۹۳
بخش چهارم روایت بخاری: وعده علی علیه السلام با ابوبکر	۹۵

- بخش پنجم روایت بخاری: بخش پایانی حدیث ۹۹
- دقت در روایت بخاری این گونه نتیجه می دهد ۱۰۲
- برهان شیخ مفید بر عدم بیعت ۱۰۴
- کتاب نامه ۱۰۷

پیش گفتار

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين
و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

هر سنی معتقد و ارادتمند به خلقای چهار گانه (ابوبکر، عمر، عثمان و علی علیهم السلام) نسبت به نقش این چهار خلیفه در شکل گیری خلافت و جانشینی پیامبر عظیم الشأن اسلام صلی الله علیه و آله اهمیت ویژه ای قائل است و می خواهد از کیفیت شکل گیری آن پدیده تاریخی سرنوشت ساز و بسیار مهم آگاه شود.

هر چند داستان این واقعه تاریخی بسیار مفصل و طولانی است و این نوشتار گنجایش آن را ندارد، اما:

آب دریا را اگر نتوان کشید پس به قدر تشنگی باید چشید

لذا از بین تمام مطالب مهم و قابل بحث و بررسی، به یکی از مهم ترین فرازهای آن یعنی بیعت حضرت علی علیه السلام با ابوبکر - آن هم تنها به اتکای منابع معتبر اهل سنت - بسنده می کنیم.

این واقعه بیعت در منابع اهل سنت به روایات مختلفی آمده است، ما تنها به دو روایت که نزد اهل سنت از اعتبار بالاتری برخوردار است اکتفا می‌کنیم یعنی روایت ابن ابی شیبہ (استاد بخاری)، و روایت صحیح بخاری که اهل سنت آن را پس از قرآن معتبرترین کتاب می‌دانند؛ سپس به تحلیل و بررسی آن‌ها می‌پردازیم.